

INUIT ATAQATIGIIT

INATSISARTUNI

13. juli 2016

UKA2016/110

Inatsisartut suleriaasiat § 33 immikkoortoq 1 naapertorlugu matumuuna inatsisartunut aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq saqqummiuppara.

Naalakkersuisut kingusinnerpaamik UKA 2017-imi siunnersummik savaateqarfinnik tunisinerni tunniussinerniluunniit savaatillit akiitsuinik tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit isumakkeerinnissinnaalernerermik pisinnaalersitsisumik saqqummiussinissaat pillugu Inatsisartuni aalajangiiffigisassatut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit)

Tunngavilersuut:

Maanna ukiuni arlanngortuni savaateqarfiit imminut akilersinnaanngortinnejarnissaat pingaarnertut isumaavoq. Taamattaaq ukiuni arlalinni savaateqarfiit imminut akilersinnaasumik ingerlasinnaasumik toqqammavissaqaraluartut, akiitsunik piginnittuusimasunit kingornussanit oqimaatsorsiortinneqarput. Akiitsut isaatisiniarnermut ajornakusoortitsisinnaanerat tamatta nalunngilarput. Arlaliuvugullu savaateqarnerermik inuussutissarsiutip ineriaortortinneqarnissaanik sulissuteqarumalluta neriorsuisimasut, taamaammallu manna iliuuseqarluta akornutaasut peerneqarnerisigut imminut akilersinnaanngortitsisinnaanermut periarfissaqarpugut.

Nalunaarusiami *Kalaallit Nunaanni nunalerinermetu siunnerfilimmik tapiissuteqartarnermi*¹ ima oqaasertalimmik kaammattuuteqartoqarpoq:

Tamakkua saniatigut inassutigaarput nunalerisut akiitsutoqqanik tatisimaneqartut akiitsuisa isumakkeerinniffigineqarsinnaanerat misissorneqassasoq, assersuutigalugu matumani pineqarput siusinnersukkut nunaatillip akiitsui maanna piginnittup kingornussai.

Siunnersuut akuersissutigineqassappat aningaasat ESU-mik taarsigassarsinikkut pissarsiarineqartut, inatsisini immikkut aalajangersagaasut aamma kalluarneqassapput. Immikkoortoq tamanna suliarineqalinngippat pissutsit allanngorsinnaanngillat. Allanguisoqarnissaanik isumaqarutta aalajangiusimannittariaqarpugut. Taamaaliornitsigut aningaasat kaavliaartitat tassanga inuussutissarsiortut pilersitaat nunatsiniitiinnarsinnaavarput, taamaallutalu nammineq tunisassiarisinnaasatsinnik eqqussuinermetu akiliinissaq pinngitsoortissinnaassallutigut.

*Nunalerineq pillugu ESU-mik nassuaat*² naapertorlugu savaatillit katillugit 26 million koruuninik akitsoqarput.

Nunalerineq pillugu ataatsimiititaliarsuaq³ naapertorlugu nunaatillip akiitsui ikinnerit 79.472,-

¹ *Kalaallit Nunaanni nunalerinermetu siunnerfilimmik tapiissuteqartarneq* CE Copenhagen Economicsip Aalisarnermet, Piniarnermet Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmot 25. april 2016-imi suliaa

² *Nunalerineq pillugu nassiaat* Aalisarnermet, Piniarnermet Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik april 2016

³ *Landbrugskommisionens betænkning februar 2014*

kr-iupput, akiitsullu annerpaat 1.656.134,- kr-iullutik. Nunaatillit akiitsui agguaqatigiissillugit 735.000 kr-inik annertussuseqarput.

Ikinnerussuteqartut savaateqarfimminnik tuniniaapput. Savaateqarfimminilli tuniniaasut akiitsunillu pisumut ingerlatitseqqiffiusussat siunnersuutikkut ikiorserniarneqarput.

Savaateqarnerup nunami atortunik annertunerusunik pisariaqartitsinera pissutigalugu, Namminersorlutik Oqartussat akiitsunik isumakkeerinnittarermik pilersitsineranni savaateqarneq nunaateqarnerlu assersuutigalugu aalisartunit piniartunillu immikkoortillugu isigineqartariaqarpoq.

Maanna ukiuni arlaqalersuni savaateqarfiiit imminnut akilersinnaangortinneqarnissaat arlaleriarlugu Inatsisartuni suliarineqarpoq. Taamaammallu inuussutissarsiutip qulakkeerivigineqarnissaat pisariaqarpoq.

Iliuuseqarnissaq pisariaqarpoq. Inatsisartuni ilaasortat siunnersummik akuersissasut neriuuppunga.

Siunnersuutip pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kinguneqaatissai:

Tunngavilersuutini taaneqareersutut savaateqarnermk inuussutissarsiortut akiitsui katillugit 26 mio kr-it missaannik annertussuseqarput. Savaatillit tamarmik ataatsikkut ingerlataminnik tunisiniarlutik tunniussiniarlutilluunniit aalajangissagaluarpata, aningaasat isumakkiigassat annertoorujussuussapput.

Piviusorsiortumi isigalugu tunisinerit tunniussinerilluunniit annikinnerujussuarmi inissismassapput. Tunisinerimi tunniussinerilmeluunniit tamakiisumik ilaannakortumilluunniit isumakkeerinninnissamik periarfissaq, inuussutissarsiummi kinguaariit nikinnerisa pilertornerusumik ingerlanerat kingunerissavaa, taamaammallu tunisinerit/tunniussinerillu amerlassusaat akiitsunik isumakkeerinninnissamik atortitsilernermi maannakkut atuuttunit annertunerulernissaat takorloorneqarsinnaavoq.

Allaffissornikkut suliassat siunnersuutip piviusunngortinneqarneranut atugassat AC-p ataatsip ukiup affaani sulieratut annertussuseqassangatinneqarput (250.000 kr). Tamatuma saniatigut inuussutissarsiummik ingerlatsisut akiitsunik isumakkeerinninnermik periarfissanik atuinerat naapertorlugu, isumakkeerinninnernik sulianik isumaginninnerit ingerlanneqartassapput. Taakkulu pioreersut atorlugit isumagineqarsinnaasutut ilimagineqarput.

Siunnersuutip aningaasatigut allaffissornikkullu namminersorlutik inuussutissarsiortunut kinguneqaatissai:

Siulerisap akiitsuinik akilersuinani ingerlatsineq, savaateqarnermk inuussutissarsiortunut nutaanut imminut akilersinnaasumik savaateqarnermk ingerlatsilernernaermerik ajornannginnerulersitsissaaq. Nunalerinermik patajaallisaaneq ammaanneqassaaq, tamannalu naammassisinnaasat annertunerulernerannut peqataaqataassaaq, savaatilittullu ingerlasut sinnerisa aningasaqarnerannut pitsanguissalluni.

Tamatuma savaateqarnerup attatiinnarneqarnissaanut periarfissat pitsaanelernernerat qulakkiissavaa, taamaalliluunlu aamma nunatta neqinik imminut pilersorsinnaaneranut, neqinillu avataanit eqqussukkanik annikilliliineq qulakkeerinniffigeqatigissallugu.